

1590.

1590.

Obstia col-
lit.

tionem postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.6. Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non pia me: Pii PP. IV., etiam Prædecessoris nostri de registrandis gratis interesse dictæ Camera concernentibus in libris præfate Camera infra certum, tunc expressum tempus, ac dictarum Civitatum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, ac exemptionibus, & immunitatibus in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, illorum tenores præsentibus pro expressis habentes illis alias in suo robore permanfuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Decretorum, quorum supra sit mentio tenor infrascriptus est.

I. Primo cum inter Comitatum Cæsena, & Civitatem Iis, & controversa sæpius compromissa in Sacro Rotæ Romanæ Auditorio super oneribus extraordinariis in dies occurrentibus, ad quorum ratam partem solvendam Civitas Comitatum gravare prætendebat; cum ipsa ratam suam ex redditibus publicis solveret juxta decisionem Cameralem a bon. mem. Episcopo Narniensi anno 1569. factam, rebusque aliis in actis causæ, & causarum hujusmodi latius deductis, multos annos duraverit, maxima utriusque partis impensa, & incomodo. Cumque ea, & Civibus, & Comitativis consentientibus a Reverendissimo Domino Alexandro Centurione Camera Apostolicæ Clerico Visitatore Apostolico dirempta, & composita fuerit, ut in Instrumento compositionis, & concordia die secunda Januarii 1588. per acta Domini Andreae Martini Camera Apostolicæ Notarii, ad quod habeatur pro veritate relatio. Proinde Instrumentum hujusmodi firmiter, & inviolabiliter utrinque observari, & adimpleri mandatur sub pœnis centum ducatorum, Camera Apostolicæ, quoties contraventum fuerit applicandorum, ipso facto per primo contraventientem persolvendorum, expensaque occasione dictæ concordie dumtaxat a duodecim Procuratoribus dicti Comitatus facta, illis acceptæ ferantur, & refundantur; ne ob negocium Comitatus utilissimum, quod gesserunt, damnum consequantur.

II. Curetur omnimodo, ut numerus Procuratorum Comitatus non sit amplius, vel minus duodecim, videlicet trium pro quolibet ex quatuor quarteris juxta formam Capitulum ex ordine Sacre Consultæ tempore felicis recordationis Gregorii Papæ XIII. factorum, & ut hæc exequutio fiat, si ex aliquo dictorum Quarteriorum ultra tres Procuratores ex aliquo vero minus tribus inventi fuerint, Procuratores ejus Quarterii, seu Quarteriorum, qui trium Procuratorum numerum, ut præfertur ex-

cesserint, omnes imbuantur, cum præsentia, & interventu dicti Gubernatoris Cæsena, & forte ex illis extrahantur tres, qui officium exercent. Ceteri autem removeantur ab officio, & administratione: qui vero post hujusmodi imbuantur, & extractionem usque ad numerum duodecim deficiant, ex eo Quarterio, quod minus quatuor Procuratoribus habeat juxta prædicta Capitula suppleantur. Et ut quantocius ad hanc executionem duodecim Procuratorum in totum deveniant. Interim, inhibeatur Procuratoribus illius Quarterii, qui tres exceperint, ne officium exercent donec imbuantur, & extractio prædicta facta fuerit, quin etiam ex nunc inhibiti, & suspensi censeantur sub pœna quinquaginta ducatorum, ex quibus duæ quartæ partes Camera Apostolicæ, reliquæ duæ quartæ partes inter Procuratorem Fisci, & accusatorem dividantur. In Procuratoribus vero in locum deficientium eligendis, tam quo ad Scrutinium, & imbuantur faciendam, quam quoad eligendum qualitatem, servetur omnino forma dictorum Capitulum, eaque executioni mandetur.

III. Quatuor Priores, sive Regentes Comitatus in fine anni eorum officii, Exactoresque, ac ceteri Ministri teneantur reddere legitimam, & debitam rationem omnium, & singulorum per eos gestorum, & administratorum coram Domino Gubernatore Cæsena cum interventu aliorum non duodecim, ut hodie non sine magna confusione, & litium fere immortalium fomento sit, sed quatuor tantum hominum, unius scilicet pro singulo Quarterio in præsentia dicti Domini Gubernatoris annis singulis eligendorum, qui pro riscontro inservire debeant juxta formam suprascriptorum Capitulum ex ordine Sacre Consultæ compilatorum: quorum quatuor sic eligendorum facultas ad aliud non se extendat, quam ad revisionem computorum prædictorum.

IV. Teneanturque quatuor revisores hujusmodi intra quindecim dies a die eorum deputationis computandos per se ipsos personaliter, non autem per Procuratores, vel substitutos revidere rationes, & computam administrationis Regentium, & Priorum; quam exactoris generalis, ut possint cognoscere quid exactum, quidve, & quomodo expensum fuerit, & quidquid circa computa, & rationes ejusmodi dum ea revident dicendum illis occurrerit, generali consilio Comitatus intra dictos quindecim dies referant, quo facto, eorum facultas expiret, nec ulterius se super his ingerere possint sub pœna centum ducatorum Camera Apostolicæ pro tertia, Comitatus pro alia, & accusatori pro alia tertia applicandorum.

V. Et si in redditione computorum hujusmodi discordia orientur, eas audire, terminare, & decidere debeat Dominus Præses Provinciæ intra alios quindecim dies omnimodo manu regia, & appellatione remota.

VI. Et

A Ministris quolibet anno sine administrationis ratione reddenda cum interventu quatuor personarum a quolibet Quarterio eligendarum.

Hujusmodi quatuor revisores non per alios, sed per se ipsos Computa examinare teneantur.

Si in tali Computorum redditione, discordia exortantur, has discordias expendet Præses Romanæ diolæ.

Decreta, de quibus supra.

Servanda concordia inter Comitatum, & Civitatem facta ab Alexandro Centurione super solutione onerum extraordinariorum.

Duodecim tantum Procuratores pro toto Comitatu eligendi modo, & sub pœnis hinc præfixis.

1590.

1590.

Sequitur declaratio, & confirmatio Officiorum Vice-Cancellarii Sanctæ Romanæ Ecclesiæ.

SIXTUS PAPA V.

Motu proprio, &c.

Vice-Cancellarius habet, & ad sui commodum concedit Officia hic designata. Quoad Officium Abreviatorum extra clara Sixti IV. assignatio in eju Constit. XIX. Divina T. III. P. 116 fol. 105. §. 25.

§.1. CUM Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Vice-Cancellarius pro tempore existens, Regentis Cancellariæ Apostolicæ, ac sex majoris cum assignatione emolumentorum Officii minoris gratiæ, & quindecim minoris Præsidentie Abreviatorum, & viginti quinque Sollicitatorum literarum Apostolicarum, ac duodecim Notariorum Auditorum causarum Palatii Apostolici, ac tria Cubiculariorum, & septem Scutiferorum de numero Participantium, ac viginti sex S. Petri, & tresdecim S. Pauli, necnon duo de Lilio, & viginti Piorum Militum, ac Custodis, Notariatusque, & Otarii ejusdem Cancellariæ, atque unum Notariorum contradictarum, & aliud de consuetis nuncupata, ac nonnulla alia ipsius Vice-Cancellarii, seu Cancellariæ Officia, tam per obitum, resignationem, & privationem, quam forsitan alias pro tempore vacantia, personis eidem Vice-Cancellario benevisis ad vitam recipientium conferre, & assignare, neque illis ad ejusdem Vice-Cancellarii libitum, simili modo quo Romanus Pontifex de aliis Romana Curie Officiis disponere solet, disponere consueverit, & in possessione, seu quasi disponendi de eisdem Officiis, ut præfertur expressione Roman. Pontificum, vel forsitan concessione, sive indulto Apostolico, per plures annos fuerit, prout est etiam de præsentibus.

Hic Pontifex hujusmodi Vice-Cancellarii facultate comprobat.

§.2. Nos ad quorum notitiam devenit, Vice-Cancellarium pro tempore existentem consuevisse, & solitum fuisse de dictis Officiis, etiam pacto pretio ad libitum sumum, ut præfertur disponere, dignitati prædicti Officii Vice-Cancellariatus ad illud pro tempore obtinentis, necnon ab eo officia prædicta recipientium quieti, & securitati in præmissis providere volentes, Motu simili, non ad dilecti filii nostri Alexandri S. Laurentii in Damaso Diaconi Cardinalis Montalti ejusdem S.R.E. Vice-Cancellarii, ac etiam literarum Apostolicarum Summariorum, nostri secundum carnem ex Sorore pronepotis, vel alterius pro eo nobis desuper oblata petitionis instantiam, sed ex mera liberalitate, certa scientia nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, concessionem, indulta, consuetudinem, permissionem, & possessionem hujusmodi (etiam de applicatione dictorum Officiorum, aut aliquorum ipsorum eidem Vice-Cancellariatus Officio, aut facultate, sive concessione, vel indulto, illa, aut aliqua ipsorum, vendendi, aut ad libitum suum de eis disponendi non appareret, ac etiam quandoque confectis, præfatum Vice-Cancellarium de prædictis Officiis, aut eorum aliquo, semel tantum, aut bis, vel pluries disposuisse, & in suppressione eorum, Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

vel aliquorum ex eis, novaque erectione, nullam eidem Vice-Cancellario de illis disponendi facultatem fuisse concessam, Apostolica auctoritate confirmamus, & approbamus, ac præsentis scripti patrocinio communimus, suppletes omnes, & singulos tam juris, quam facti, & aliarum solemnitate omisarum defectus, si qui intervenerint in eisdem.

§.3. Et nihilominus potiori pro cautela, ne quicquam præmissorum in dubium aliquo tempore revocari contingat, Motu scientia, & potestatis plenitudine similibus, statuimus, & ordinamus, eidemque Alexandro Cardinali, & pro tempore existenti Vice-Cancellario concedimus, & indulgemus, ut quotiescumque Officia præfata, quorum omnium quantitates, qualitates, & jura, institutiones, & erectiones, cum quibusvis qualitatibus, decretis, conditionibus, & formis, præsentibus haberi volumus pro expressis per cessum, vel decessum, aut promotionem, privationem, seu quamvis aliam dimissionem eorum, qui Officia præfata pro tempore obtinebunt vacare contigerit, quæ omnia, & singula Officia præfatis vacationibus quemadmodum Officia nostra subiecta sunt, etiam subjacere volumus, decernimus, & declaramus illa omnia ad liberam ipsius Alexandri Cardinalis, & pro tempore existentis Vice-Cancellarii voluntatem, & dispositionem, etiam pacto pretio, pertinere. Possitque idem Alexander Cardinalis, & pro tempore existens Vice-Cancellarius, aut per eum ad hoc specialiter deputatus, illorum omnium, & singulorum, capta solita impositione, resignationes recipere, & admittere, ac per suas literas suo sigillo pendente munitas, de illis dum pro tempore vacaverint, etiam illa, eorumque emolumenta ab initio, sive in eorum prima erectione ex Indulto Apostolico alienabilia non sint, & quodcumque appareat de hujusmodi officiis, aut aliquo eorum Roman. Pont. disposuisse, per se ipsum, aut ejus Locumtenentem, aut ad hoc speciale mandatum habentem, quibusvis personis, cum quarumcumque Constitutionum, & literarum Apostolicarum in contrarium facientium derogatione, in omnibus, & per omnia ad instar Roman. Pontificis providere, seu illa vendere, & alienare absque pœnarum, & censurarum, etiam Ecclesiasticarum incursum, & exigentibus personarum meritis, & sufficientia, super earundem personarum, quibus ipse providerit de hujusmodi officiis requisitarum qualitatibus, defectu, cum sibi placuerit, dispensare, & easdem personas ad ipsa Officia, Constitutionibus præfatis, quarum tenoribus non obstant, habitare, & illi, quibus de eisdem Officiis dictus Alexander Cardinalis, & pro tempore existens Vice-Cancellarius, seu deputandus, suis literis duxerit providendum, ad Officia ipsa, absque aliqua contradictione, aut aliarum literarum expeditione, recipiantur, & admittantur, ita quod literæ præfati Alexandri Cardinalis, seu deputati, vel pro tempore existens

Ampliatur & extendit.

N 2

stentis Vice-Cancellarii valeant, & perpetuae firmitatis robur obtineant, & his quibus concessa sunt plenissime suffragentur, ac si super praedictis Officiis, literae Apostolicae confecta, & expedita fuissent.

§.4. Decernentes dictum Alexandrum, & Cardinalem pro tempore existentem Vice-Cancellarium, super dispositione dictorum officiorum, ut praefertur faciendae, provisioque ab eo, de illis, per Nos, aut Successores nostros Romanos Pontifices, eorumque Datarios, & ejusdem Romanae Ecclesiae Camerarium, vel Camerae Apostolicae Praesidentes, Clericos, aliosve quoscumque, quavis auctoritate, & potestate fungentes, illo unquam tempore quavis occasione vel causa etiam iusta, vel iniusta impediri, inquietari, vel molestari non posse, neque debere. Minusque praesentem gratiam, & si videbitur desuper conficien. literas quovis pretextu, & ex quocumque capite, de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae vel alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, in jus, vel controversiam revocari, ad terminos juris reduci, aut adversus illas, quodcumque juris, facti, vel gratiae remedium impetrari posse, neque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus per Nos, vel Successores nostros Roman. Pont. aut dictam Sedem, ex quibusvis causis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, pro tempore factis, & faciendis, comprehendi, & comprehensas censeri, sed semper ab illis exceptas, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum, & validum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam, sub data posteriori, per dictum Alexandrum Cardinalem, & pro tempore existentem Vice-Cancellarium quodcumque eligenda, concessas, ac validas, & efficaces adversus quascumque impugnationes, & revocationes existere. Ipsumque Alexandrum Cardinalem, & pro tempore existentem Vicecancellarium, ad superius expressa, & praenarrata, in loco, vel parte verificandum, seu probandum, aut praesentem gratiam, & literas desuper conficien. quodcumque purificandum minime teneri, sed sola praesentium narrativa, absque alia probatione, seu verificatione, aut purificatione sufficere, eique in iudicio, & extra ubique stari, sed nec aliquam probationem cujuscumque naturae, & speciei illa sit, vel fuerit in Camerarium adduci, vel admitti. Quinimo etiam si superius expressa, & narrata hujusmodi minus vera sint, & contrarium quodcumque probari contingat, nihilominus praesentes, & desuper conficiendas literas suum plenarium effectum consequi, praedictumque Alexandrum Cardinalem, & pro tempore existentem Vice-Cancellarium, illis, & eorum effectu potiri, & gaudere.

§.5. Sicque in praemissis omnibus, &

singulis per quoscumque Judices, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, sublata &c. judicari, & definiti debere, irritumque, & inane, quicquid secus in contrarium praemissorum, absque dicti Alexandri Cardinalis, & pro tempore existentis Vice-Cancellarii, etiam in Consistorio de fratrum consilio contigerit attentari.

§.6. Non obstantibus de jure quaesito non tollendo, & gratis ad instar non concedendis, aliisque Cancellariae Apostolicae regulis editis, & etiam in crastinam assumptionis cujuscumque Rom. Pontificis ad summi Apostolatus apicem edendis. Necnon Symmachi, Pauli II. Innocentii VIII. Pauli IV., & Pii V. ac quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae, seu Camerae, & Sedis Apost. non alienandis, ac male alienatis recuperandis, necnon Pii etiam IV. de similibus gratiis in Camera infra certum tempus a die illarum concessionis computandum, registrandis, & insinuandis, ita quod ad praesentem gratiam registrandum, & insinuandum idem Alexander Cardinalis, & pro tempore existens Vice-Cancellarius, nullo unquam tempore teneatur, nec propterea illa nulla sit, aliisque Apostolicis, ac in generalibus Conciliis specialiter, vel generaliter contra praemissa, vel eorum aliqua quomodolibet, etiam per Nos consistorialiter, & de fratrum consilio, & praesentem nostram, sub Dat. videlicet 18. Kal. Februarii, Pontif. nostri Anno V. disponente ne Officiales Officia, eorumve emolumenta eorum Officiis annexa alienare possint, editis, & edendis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Officium hujusmodi erection. & fundation. ac Camerae praefatorum etiam juramento &c. roboratis, statutis, & consuetudinibus, usibus, naturis, stabilimentis, & etiam novis reservationibus, eorumque innovationibus, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis, per praefatos, & quorumcumque alios Rom. Pontifices Praedecessores, ac Nos, & dictam Sedem, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac consistorialiter, & per viam generalis legis, & statuti perpetui, ac ex quantumcumque gravibus, & onerosis causis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis Clausulis, etiam vim contractus inducentibus, ac etiam irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis, & quocumque tempore, etiam longissimo observatis, etiam praemissa fieri specialiter, & expresse prohibentibus. Quibus omnibus etiam si de illis &c. eorum tenores &c. latissime hac vice dumtaxat specialiter, & expresse, motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus derogamus, eaque omnia in quantum praemissis obesse, aut illorum executionem, & effectum retardare possent, omnino tollimus, & abrogamus, ac pro

AN. CH. 1590. Clausulam subaram &c. addit.

Clausulas derogatorias annectit.

Hae Bullae est. quae praecedit.

Clausulas praeservativas apponit.

1590. Qui appellavit a iudicio Regentis, de hoc anre. iudicium cautionem dare in casu &c.

VI. Et quoniam experimento deprehensum est, multos pro revisione computorum, ut praefertur electos indebite Regentibus molestias intulisse, multosque Regentes iudicia diu sustinere affectasse non propriis expensis, sed Comitatus, cum cuius iactura utriusque locupletari procurarunt, idcirco, ut huic malo posthac remedium afferatur, ii, qui super mala administratione, vel non legitima computorum redditione adversus Regentes, seu Procuratores iudicia movere voluerint, teneantur in primis cavere idonee de reficiendis, de eorum proprio expensis, damnis, & interesse in casum succumbentiae tam universitati, quae sumptum fecerit, quam Regentibus, qui fuerint indebite molestati.

VII. E converso vero Regentes, Procuratores, & alii, qui in iudicium tracti fuerint lites expensis Comitatus sustinere nequeant, sed pro propriis, & particularibus in casum Victoriae a molestatoribus, qui succubuerint recuperandis.

VIII. Debeatque dictus Praes. Vistoribus condemnare nedum in expensis litis, sed etiam in mercedibus dietarum, quas in litigando consumpserint per dictum Dominum Praesidem arbitrio eius taxandis.

IX. Factis diligenter computis accepti, & expensi usque in tempus Visitationis, scilicet per totum annum repertum est exactorem Comitatus remanere debitorem librarum 2388. pro pecuniis jam ab eo exactis, & a debitoribus residui partimenti anni 1586., & 1587. librarum 9975., quae omnes summam omni adhibita diligentia exigantur, ut ex illis onera Cameralia solvi possint, & impositio Collectarum pro illis ratis evitetur.

X. Propositiones, & partitae, seu bollettationes omnes in consiliis faciendae a Notario, seu Cancellario annotentur, juxta Capitula ex ordine Sacrae Consulta, sed non in uno libro, tantum scilicet ipsius Notarii, sed in alio etiam libro, qui pro riscontro inserviat, & apud Regentes conservetur, in quo ab eodem Notario eademmet die, qua partitae, & bollettationes, aliaque acta facta fuerint scribi, & annotari debeant.

XI. Quoniam occulte, & sine consensu Comitatus ablata fuerunt a libro aestimi, seu catastro Comitatus multa bona Comitatorum, qui ad Civitatem Caesena domicilium transferunt, & annotata in catastro Civitatis contra formam statutorum ejusdem Civitatis, breve se re: Leonis Papae X., & Decreta Reverendissimi Domini Seghae olim Praesidis dictae Provinciae in grave praedictum Comitatus, Dominus Praes. Provinciae manu regia, & appellatione remota faciat omnino dicta bona in priori aestimo, seu catastro Comitatus reponere, & rescribere, contrariis quibuscumque non obstantibus.

XII. Cum fuerit a se re: Gregorio XIII.

Qui in iudicium tracti fuerint, de proprio expensis solvere debent.

Reficiende a viciis expensis.

Status exactoris Partimenti.

A ea consilia duplici in Libro adnotanda.

Bona exactoris Comitatus in aestimo Civitatis Caesena transferenda ad pristinum locum reducantur.

per suas in forma Brevis expeditas literas concessa licentia Comitatu Caesena se afrancandi a solutione onerum rusticarum, nempe taxarum equorum mortuorum, & Taxarum Barifellorum, Paleae, & lignorum pro Illustrissimo Legato Provinciae praedictae ascendendum in totum ad libras 1708. 5. 8. fuerintque ad effectum dictae afrancationis empta hic in Urbe 40. Loca Montis Alumeriarum, & plures annui census in Civitate Caesena; Verum literae praedictae suum sortita non fuerint adhuc effectum, sed fructus dictorum locorum montis, ac censuum in alios usus conversi, & propterea Comitatus, & particulares duplex onus subire cogantur, cum quotidie novae portiones pro dictis oneribus rusticarum super ipsis, & eorum bonis fiant. Propterea, ut montes, & census hujusmodi d. usui, & fini inserviant ad quem empti sunt, & Comitatus beneficium afrancationis praedictae omnino consequatur; Teneantur Procuratores, & Regentes supra dicti assignare dicta quadraginta loca montis Camerae Apostolicae ad hoc, ut illius depositarii recta via possint fructus dictorum locorum montis Alumeriarum ad scuta 200. monetae annua ascendunt in posterum perpetuis futuris temporibus in computum dictorum onerum rusticarum exigere, & pro residuo scilicet usque ad summam librarum 1708. 5. 8. tot ex censibus nomine Comitatus in Civitate Caesena, ut praefertur emptis si suffecerint, quod si redempti fuerint, tunc pecunia converti debeat in emptionem tot locorum dicti montis Alumeriarum, vel aliorum montium non vacabilium arbitrio Camerae Apostolicae, qui census, seu loca montium praedicto modo empta afrancationi, & liberationi praedictae applicati perpetuo sint, & a Thesaurariis, sive Vice-The-saurariis Provinciae, seu aliis Camerae Officialibus, nomine ejusdem Camerae recta via perpetuo exigantur, & ex nunc, & in posterum Procuratores, aut Regentes, per seipso, vel Procuratores, aut agentes eorum dictos fructus locorum montium, & censuum nullo modo exigere, aut de illis disponere, vel pro oneribus praedictis, seu illorum occasione partitiones aliquas super Comitativis, aut eorum bonis facere, aut imponere possint sub poena mille ducatorum toties quoties contraverint incurren. Camerae Apostolicae ipso facto applicandorum privationis ab officio Regentatus, seu procurationis, aliisque poenis arbitrio Reverendissimi Domini Praesidis Provinciae.

XIII. Conficiatur liber coram Notario publico in quo particulariter describantur omnes Collectae, quae pro tempore imponuntur tam ordinariae, quam extraordinariae descriptionique ita faciendae, nedum assistat Dominus Gubernator Caesena, verum etiam ipse decretum suum interponet, illudque in libro extendatur, cum expressione quantitatis, & cause, ob quam collecta imponitur, & in eodem libro annotentur annis singulis solutiones earundem Collectarum.

XIV. For-

1590. Modus se afrancandi a solutione onerum rusticarum.

Conficiendus Liber Collectarum.

De Notario.

XIV. Formetur Archivium majori, quam nunc extat diligentia, cum inventariis integris, & fidelibus omnium, & singulorum scripturarum libris collectarum, & filis receptionum, & quietantiarum.

XV. Quoniam Dominicus Valiscianus Notarius, qui fuit Notarius, & Procurator duodecim Procuratorum Comitatus convenit, & se obligavit omnia instrumenta, & scripturas pro Comitatu necessarias conficere pro salario scutorum viginti quinque anno quolibet, & de multis contractibus, aliisque scripturis ad Comitatum pertinentibus rogatus est, illasque consignare recuset sub pretextu, quod debetur sibi merces prater dicta scuta viginti quinque, teneatur omnino nulla interposita mora consignare Regentibus dictos contractus, & scripturas per eos in Archivio supradicto reponendas, & afferendas, recepto dicto salario annuo scutorum viginti quinque juxta ejus obligationem absque eo, quod aliud quidem petere, aut pretendere possit.

De Exactoribus, & exactionibus.

XVI. Debita Comitatus quoniam debitis temporibus non solvuntur, & propterea Commissariorum repressalias, aliasque expensas quotidie sustinet, idque, ut experientia docuit, accidit facto, & culpa exactorum, qui communis boni obliti, ac propria dumtaxat utilitatis solliciti a debitoribus Comitatus exigere negligunt, illisque dilaciones, quam longissimas eorum arbitrio concedunt, vel ut illis gratificentur, vel ut interim, quo diutius exactio protrahitur, eo majus ipsi salarium lucri faciant, idcirco, ut indemnitati Comitatus consulatur, poenaeque suos auctores teneat, teneantur duodecim Procuratores invenire exactores, qui eorum damno periculo, & expensis accipiant pro exactis, quasque taxas tam ordinarias, quam extraordinarias, alias de eorum proprio persolvant, & refundant, & de his omnibus implendis idoneam cautionem praestent, eorumque officium, nec diem quidem ultra triennium duret, sed lapsa triennio exipret, neque possit sequenti triennio eligi, qui antecedenti exactor fuerit.

De servicio Praefidi, & Officialibus Provinciae a Comitatu prestando.

XVII. Non teneantur Comitativi Caesariae Domini Praefidi Provinciae alijque Officialibus, & Ministris Cameralibus cum vesturis, seu carrigiis ultra id, quod importat eorum Territorium, inservire, ferventurque in ceteris quoad dicta carrigia dicta Capitula ex Sacra Consulta ordine per qua circa modum serviendi cum dictis carrigiis est optime provisum.

Extinguitur officium Procuratoris, & Agentis Comitatus Romae, & Facis.

XVIII. Ad refecandas impensas superfluas, & inutiles non possit amplius dictus Comitatus habere Procuratorem, quem dicta Capitula sibi tenere permittunt cum salario annuo scutorum viginti quatuor auri in auro, quae constituunt libras 201., neque habere agentem Romae, quem dicta Capitula cum salario annuo librarum 120. tenere concedunt, neque habere factorem, quem nunc tenent cum salario annuo librarum quinquaginta, sed hi omnes removeantur, eorumque officia penitus extin-

quantur, salariaque praedicta illis, ac etiam Regentibus, seu Prioribus salarium librarum viginti quinque, quae omnia salaria libras 471. in totum constituunt, omnino adimantur, & de cetero non solvantur sub poena dupli eorum, quae soluta fuerint tam persolvi mandantes, & mandata facientes, quam per Depositarium, qui solverit, & eum, qui receperit incurrenda Camera Apostolica ipso facto, soluta quinta parte accusatori, applicanda, dicta vero summa inferviat pro salario exactoris, & aliis expensis necessariis pro dicto Comitatu faciendis modo, & forma, & cum solemnitatibus supradictis.

XIX. Non possint Regentes, seu Procuratores aliquas expensas extraordinarias facere, etiam quantumvis urgentissimas, & necessarias cujusvis etiam minime quantitatis, nisi prius facta propositione a Prioribus pro tempore in consilio duodecim, obtentoque partito ex voto ad minus duorum ex tribus partibus dicti consilii in praesentia dicti Gubernatoris Caesariae, a quo re mature discussa, expensae ipsae taxari, & limitari debeant, & aliter facta damno facientium non autem Comitatus cedant, & propter illarum refusionem de proprio incidant facientes in poenam dupli Camerae Apostolicae ipso facto applican. soluta quinta parte accusatori.

XX. Sententiae omnes super revisione dictorum computorum, & redditione rationum dictorum XII. Procuratorum, & Regentium scilicet de anno 1573. a Domino Hieronymo Mattheuccio tunc Auditore bonae mem. Cardinalis Sfortiae Legati dictae Provinciae, de anno 1576. a bo. me. Lactantio Lactantio, de anno 1577. a R.P.D. Sancti Georgii, de anno 1579. a bo. me. Ghilelmo dictae Provinciae Praefidibus a Domino Grifone Baldrino, a Domino Andrea Longo, & a Domino Vincentio Jotto Caesariae Gubernatoribus de anno 1586. a Reverendissimo Domino Alexandro Centurione Visitatore Apostolico, quae omnes servata forma dictorum Capitulum ex ordine Sacrae Consultae compilatorum cum interventu trium pro quolibet quarterio sunt lata, & aliae ejusmodi, si quae sint, observentur, & adimpleantur omnino, prout jacent, perpetuumque silentium, ex nunc imposterum super praemissis imponitur esse censetur, prout cum effectu imponitur. Quod si quis, vel sub pretextu mandati a duodecim Regentibus, vel a Comitatu quandocumque dati lites suscitatas tentaverit, tamquam personam idoneam non habens, statim a limine Judicii per Judicem repellatur, expensasque per partem adversam factas statim insituat, neque quidquam, aut salarii cujusvis, aut dictarum expensarum nomine, aut a quarteriis, aut hominibus Comitatus exigere possit sub poena dupli, aliisque poenis arbitrio Reverendissimi Domini Praefidis.

XXI. Saepedicta Capitula ex ordine Sacrae Consultae tempore felicis recordationis Gregorii XIII. de anno 1577. formata, & per

Expense extraordinariae nisi de consensu consilii minime faciende.

Ratae habentur sententiae omnes antehac prolatae super revisione Computorum.

Praesentia Capitula inviolabiliter observanda.

Eorumde exte quot Provincia Praefes.

perditos duodecim Procuratores Convocato Consilio sub die vigesima septima Januarii 1578. accepta, in his omnibus in quibus per suprascripta decreta imminuta, suppleta, derogata, abrogata, aut alias utcumque immutata, & innovata, distisque decretis contraria, & repugnantia non sunt approbata, & plenissime confirmata intelligantur, implerique, & observari ad unguem, & inviolabiliter debeant.

XXI. Praemissorum decretorum, omniumque, & singulorum in illis expressorum exequantur sit Reverendissimus Dominus Praefes Provinciae pro tempore, qui per se ipsum omnino, si fieri poterit, sin autem per Judices, vel Locumtenentes ab eo deputandos, qui usque ad sententiam definitivam exclusive tantum causas, & differentias audiant, & Reverendissimo Domino Praefidi, ab eo summarie &c. & manu Regia decidendas, & terminandas referant ea omnia executioni mandari, firmiterque, & inviolabiliter observari, & adimpleri curet, & faciat sub poenis in illis comminatis, aliisque ejus arbitrio, etiam gravioribus imponendis, & moderandis.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 20. Januarii 1590. Pontificatus nostri Anno V.

Dat. die 20. Januarii 1590. Ag. V.

CLXVIII.

Jurisdicatio, & facultates Thesaurarii generalis, Romani Pontificis, & Collectoris Spoliorum ad Rever. Camerae Apost. quoquo modo spectantium.

Officium Thesaurarii liquet esse antiquissimum, ex lectura Bullae XVII. Eugenii IV. Inter cetera. Tom. III. Par. III. fol. 20. Et Thesaurarium verum Papa Familiarem pronuntiavit Callistus III. in Const. I. Quae laudabilis. Ibidem fol. 74. Et circa dictum officium varias ediderunt nonnulli Pontifices Constitutiones, quas tamquam minus necessarias (prater hic, & in apostillis indicatas) consulto praeterii, praesertim quod hac Bulla plene omnia continet. At circa Cancellarias criminales Status Ecclesiastici, vide Thesaurarii auctoritatem, & in Cancellariis jurisdictionem, in Const. XV. Pauli IV. Romanus. Tom. IV. Par. I. fol. 333. & Const. XXVII. Pii IV. Superna. Tom. IV. Par. II. fol. 181. Spoliorum autem appellatione veniunt, bona Ecclesiasticarum personarum sine licentia Sedis Apostolicae de eis disponentium, juxta Constit. XXXIX. Pauli III. Romani Pontificis. Tom. IV. Par. I. fol. 206. & Constit. LXI. Romanus Pontifex. Ibidem fol. 241. ac Pii IV. Const. IX. Grave Nobis. Tom. IV. Par. II. fol. 18. Et acquisita ob illicitam negotiationem, juxta Constit. XXVIII. Decens esse. Ibidem fol. 58. Necnon bona Regularium extra Clausura decedentium juxta Constit. LXV. Gregorii XIII. Officii nostri. Tom. IV. Par. III. fol. 330. Clericorumque extra residentiam Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

morientium, juxta Const. CV. Pii IV. In Suprema. Tom. IV. Par. II. fol. 207. Fructus beneficiorum Italiae, Sedi Apostolicae reservatorum, vel affectorum, dum vacant, juxta Const. XXXIX. Cupientes malitiam. Ibid. fol. 79. Bona decedentium extra residentiam, fructusque beneficiorum inexacti, juxta Const. VII. Julii III. Cum sicut. Tom. IV. Par. I. fol. 268. Vel ante liberationem Apostolicarum expeditionem, aut alias male percepti, ut hic.

SIXTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Dilecto filio Magistro Bartholomaeo Cefso Clerico Romano, utriusque juris Doctore, Camerae Apostolicae Thesaurario generali, Cappellano, & familiari nostro, salutem, & Apostolicam benedictionem.

IN conferendis praecipuis Romanae Curiae, & Camerae Apostolicae officis, illud potissimum Nobis cura est, ut juxta commissum Nobis desuper Apostolicae servitutis munus, salubri directione, indemnitati, & conservationi ararii Apostolici opportune consulatur, utque illius administrationis talibus personis committatur, quarum opera, studio, industria, ac fides, bona, res, & jura praedictae Camerae provide, ac diligenter conserventur, & au-geantur.

§.1. Cum itaque officium Thesaurariae generalis ejusdem Camerae quod dilectus filius noster Guido Sanctorum Cosmae, & Damiani Diaconus Cardinalis, Pepulus nuncupatus, tempore assumptionis per Nos de persona sua ad Cardinalatus honorem factae nuper obtinebat, ex eo quod Nos ipsum officium per assumptionem hujusmodi vacare decrevimus, vacaverit, & vacet ad praesens.

§.2. Nos ad generis nobilitatem, eximiamque doctrinam, necnon fidei ac justitiae zelum, integritatem, ac singularem probitatem, ceterisque virtutes quibus tu qui Notarius Apostolicus de numero participantium, & Camerae praefate Clericus, & in utraque Signatura nostra Referendarius, ac Praelatus noster domesticus existis, & ex nobili Caesorum Prosapia, ex quamplurimi Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, Episcopi, Praelati, & aliae egregiae personae de Sede Apostolica benemerentes haecenus prodierunt, & in dies prodeunt, originem trahis clarere dignosceris, nostra dirigentes considerationis intuitum, & indubie sperantes quod ea quae tibi duxerimus committenda, summa cum prudentia, & exacta diligentia exequeris, quodque dextera Domini tibi assistente propitia dictum officium poteris laudabiliter exercere, dignum quin potius debitum fore censemus, ut personam tuam Nobis, & Apostolicae Sedi admodum devotam condignis honoribus, & gratiis prosequamur. Te itaque a quibusvis excommunicationis, suspensionis,

Procuratoribus.

Officium Thesaurariae vacans.

Caesariae familiae laudabiles qualitates referentur, & Officium Thesaurariae, ac Collectoriae Spoliorum, ac proventuum beneficiorum Ecclesiarum, & Monasteriorum in universa Italia, & bonorum in Urbe, & toto Statu Ecclesiastico vacantium, aliisque illi anxius cum iuribus & emolumentis, ac gratis Predecessoribus Thesaurariis, seu Collectoriis concessis conferuntur in personis Bartholomei Cefsi Romani. Sed omni per-

1590. *vere has Bullas precedentes, quia hic omnia comprehenduntur, qua in eis continentur.*

nis, & interditi, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, siquibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes. Motu proprio non ad tuam, vel alterius pro te Nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed de mera liberalitate, & ex certa scientia nostris, deque Apostolica potestatis plenitudine, dictum officium per assumptionem praedictam, sive alio quovis modo quem haberi volumus pro expresso, aut ex alterius cujuscumque persona vacans, cum officio Collectoriae etiam generalis spoliarium, ac fructuum, & proventuum quorumcumque beneficiorum Ecclesiasticorum, necnon Ecclesiarum, & Monasteriorum in universa Italia, ac honorum in Urbe, & toto Statu Ecclesiastico vacantium, aliisque illi annexis, necnon omnibus, & singulis illius honoribus, privilegiis, necnon ex dismembratione, & separatione, (quinque millium scutorum annuorum moneta ex fructibus dicti officii Theaurariae per Nos nuper ex certis causis animum nostrum moventibus factis, Monti Theaurariae per Nos nuper erecto applicatorum, prout in nostris inde confectis literis plenius continetur remanentibus) juribus, regalibus, & emolumentis consuetis, ac facultatibus, jurisdictionibus, exemptionibus, immunitatibus, praerogativis, antelationibus, prerogativis, favoribus, indultis, & gratiis tam eidem Guidoni, quam dilecto filio nostro Benedicto S. Mariae in Cosmedin diacono Justiniano nuncupato Cardinalibus, dum in minoribus constituti hujusmodi officium Theaurariae obtinerent, quam ceteris omnibus ante eos generalibus Theaurariis, & Collectoribus per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, & Sedem praedictam, in genere vel in specie, ac alias quomodolibet concessis, confirmatis, extensis, & innovatis, ac alias ad Theaurariae generalis, & Collectoriae hujusmodi officia, de jure, fundatione, privilegio, usu, consuetudine, vel alio quocumque modo, & titulo pertinentibus, ceterisque omnibus, & singulis quibus Benedictus, & Guido Cardinales praedicti dum hujusmodi officium Theaurariae obtinuerunt, & alii quicumque eorum in officiis hujusmodi antecessores, tam antiquis, quam modernis temporibus usi, potiti, & gavis fuerunt, ac uti, potiri, & gaudere poterunt, seu etiam debuerunt, sive de illis per literas Apostolicas, vel patentes, aut scripturas, seu libros Camerales, vel quaecumque alia publica, vel privata documenta, fidem tamen facientia appareat, quae omnia, & singula illorum tenores praesentibus pro expressis, ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus harum serie Apostolica auctoritate confirmamus, approbamus, & innovamus, tibi que de novo concedimus, ita ut tu illis, omnibus, & singulis, uti,

potiri, & gaudere libere; & licite valeas in omnibus, & per omnia, ac pariformiter, & absque ulla profus differentia, perinde ac si per praesentes specialiter, & expresse concessa fuissent, eadem tibi auctoritate concedimus, & assignamus. Teque ad Theaurariae, & Collectoriae officia hujusmodi, illorumque liberum exercitium ex nunc recipimus, & admittimus, ac in locum dicti Guidonis Cardinalis quoad officia hujusmodi substituimus, & subrogamus, ac nostrum, & Sedis, ac Camerae praedictae Theaurarium generalem constituimus, & deputamus, ac per dilectos filios ejusdem Romanae Ecclesiae Camerarium, praefatae Camerae praesidentes, Clericos, aliosque ad quos spectat, & spectabit, tam in eadem Camera, quam alibi recipi, & admitti, tibi que de juribus, regalibus, locabilibus, taxis, proventibus, obventionibus, & emolumentis quibuscumque, ad Theaurariae, & Collectoriae officia hujusmodi quomodolibet spectantibus, (dictis quinque millibus scutis, ut praesertur, dismembratis pro eadem Camera remanentibus) integre responderi mandamus.

§.3. Tibique quod in eadem Camera, aliisque actibus Cameralibus, ac quibuscumque aliis locis in loco solito post Vicecamerarium immediate, sed in Cappella nostra, & quibuscumque sessionibus, processionibus, equitationibus, aliisque actibus tam publicis quam privatis, in nostro, & pro tempore existentis Romani Pontificis conspectu, & praesentia, vel etiam absentia faciendis, ante omnes Episcopos, Archiepiscopos, Primate, & Patriarchas, immediate tamen post Auditorem causarum curiae Camerae hujusmodi sedere, & incedere.

§.4. Ac in nostra, & pro tempore existentis Romani Pontificis signatura continuo intervenire, & assistere.

§.5. Ac in omnibus, & quibuscumque cameris, & Congregationibus, interesse Camerae praefatae sive generaliter, sive particulariter concernentibus, vocari, & adesse, ac intervenire.

§.6. Necnon capitula, & conventiones appaltuum, & jurium dictae Camerae, ac apochas super illorum, & aliorum jurium concessione in dicta Camera consignandas, servato stylo in eadem Camera servari solito, per te ipsum ad Nos deferre possis, & debeas, auctoritate, & tenore praedictis indulgemus.

§.7. Necnon scuta ducenta pro pensione domus, ac victum quotidianum Theaurariis generalibus, pro ipsis, & octo eorum familiaribus, ac duobus equis praestari solita.

§.8. Ac omnia, & singula jura, obventiones, proventus, salaria, regalia, spoliarium, etiam cum diversis Capitulis, & Cleris secularibus haestenus, cum dicta Camera compositorum, & in posterum componendorum.

§.9. Ac honorum vacantium, necnon reddituum, & proventuum, literis non expeditis, aut alias male, & indebite, ac contra formam Constitutionis felicitis recordationis Bonifacii Papae Octavi, & Julii Secundi, Tertii, & aliorum quorumcumque Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum perceptorum.

Locus in Camera, in Cappella, & aliis actibus datur.

Et in Signatura Graecae.

In Congregationibus, ubique de interesse Camerae tractantibus.

Facultas agendi cum Papa de Affibus Camerae conceditur.

Pensio domus & victus familiaris assignatur.

Proventusque spoliarium.

Honorum etiam vacantium.

1590. *illicitae negotiationis De his spiritibus vide in Pii IV. Con. XXVII. Decens. IV. Par. II. fol. 18 ubi notatur.*

Excipiuntur proventus per Nuncium Regium Neapolitanum percipi consuetos, vel quatuor Cellularis Annatarum assignati a Gregorio XIII.

Spolia in Italia eidem Theaurario assignantur.

Fructus beneficiorum male percepti.

Bona quoquo modo vacantia.

Illegitimis relicta contra Bullam Pii V. Quae Ordinariis T. IV. P. III. fol. 142.

Male acquisita.

Relicta pro Religiosis ex claustra degentibus contra Bullam Gregorii XIII. num. LXIV. T. IV. P. III. fol. 330.

Acquisita de fructibus Ecclesiasticis.

proventus Ecclesiasticis profecta, adificata refecta, & restaurata fuerint, seu alias ex eisdem fructibus, redditibus, & proventibus quomodolibet provenerint per obitum quorumcumque personarum Ecclesiasticarum beneficia Ecclesiastica etiam simplicia, de quorum tamen simplicium fructibus, vel ex privilegio Apostolico, vel ex consuetudine legitime praescripta, dispositum non fuerit, tam in titulum, quam administrationem obtinentium, secularium, & quorumvis Ordinum regularium, quavis etiam Pontificali dignitate fulgentium in omni Italia parte pro tempore decedentium.

§.19. Necnon quarumvis personarum beneficia personalem residentiam requirentia obtinentium, extra eandem residentiam, ac ubilibet etiam in dicta Curia decedentium remansura, etiam si in auro, argento, gemmis, & aliis pretiosis rebus cujuscumque generis, qualitatis, & speciei fuerint.

§.20. Ac etiam fructus, redditus, & proventus mensurarum Ecclesiarum, & Monasteriorum in ipsius Camerae libris taxatorum, necnon beneficiorum etiam in Diocesi, quae pactum cum dicta Camera iniverunt, ex quacumque causa Sedi praedictae reservatorum, seu affectorum, ex die vacationis usque ad diem praesessionis, seu provisionis, & adeptae possessionis illorum, seu commendae de illis faciende, quos omnes fructus, redditus, & proventus, ad Nos, & dictam Camerae spectare, & pertinere volumus, & decernimus, eidemque Camerae applicamus, & appropriamus.

§.21. Necnon omnia, & quaecumque bona relicta, & quoscumque hujusmodi fructus, redditus, & proventus male perceptos, cujuscumque qualitatis, & quantitatis fuerint, etiam percipere, exigere, & recuperare possis, & valeas.

§.22. Ac etiam tam ex officio Curiae tuae, seu Camerae praedictae, illique adherentium, quam etiam ad solam instantiam denunciantium, seu instigatorum inquirendi, & investigandi omnibus viis, & modis, tam super illis, quam aliis quibuscumque spoliis, quae haestenus ex bonis relictis, & fructibus hujusmodi per similia personarum obitum, aut alias ut praesertur, seu quomodolibet remanserunt, & indebite, quocumque praetextu usurpantur, & usurpari contigerit, nostro, & dictae Camerae nomine colligere, percipere, & exigere, etiam cum facultate pro faciliiori inquisitione quascumque personas cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, & praerogativae fuerint etiam exemptas.

§.23. Necnon praeteritos, & pro tempore existentes collectores, & subcollectores, vel officiales, coram te, vel alio, seu alii a te deputando, seu deputandis, ad reddendum computum, & rationem de administratis, exactis, & receptis ab eisdem.

§.24. Illosque quorum testimonio indigere cognoveris, ad se examini subiciendum.

§.25. Et

1590. *Beneficia Ecclesiastica, de quibus legitime dispositum non fuit.*

Bona non residentiam.

Fructus beneficiorum reservatorum, vel affectorum, pro tempore quo vacaverunt.

Fructusque omnes male percepti.

Facultas Theaurario datur, procedendi contra ex officio in praemissis, & contra exceptos.

Officialesque ad reddendum rationem cogendi.

Testes ad se examinandum altigendi.

1590. Occupatores spoliatorum coarcedandi.

§.25. Et spoliatorum, ac fructuum, reddituum, & proventuum, ac bonorum hujusmodi occupatores, & detentores ad spolia, fructus, redditus, & proventus hujusmodi restituendum, & relaxandum.

Illam arbitrio suo vendendi.

§.26. Ac tibi ad effectum vendendi, subhastandi, deliberandi, distrahendi, & alienandi, arbitrio tuo in vim hujusmodi facultatum prout tibi visum fuerit, & etiam absque aliqua subhastatione, seu incantu, & absque interventu, & instantia alterius officialis, etiam predictae Camerae pro tempore existentis Commissarii, in pecuniam convertendi, illa consignandum, & solvendum.

Delinquentes in praemissis puniendi.

§.27. Eosque qui in praemissis, vel circa ea, quomodolibet deliquerint, etiam ad personaliter, coram te, seu a te, deputando, vel deputandis hujusmodi comparandum, sub confiscationis bonorum, & privationis beneficiorum, inhabilitatisque ad illa, & alia in posterum obtinenda, ac etiam pecuniariis, quae tibi videbuntur, ac demum excommunicationis, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, tuo arbitrio infligendis, moderandis, & applicandis, monendi, citandi, & compellendi, ac etiam carceribus mancipandi, ac quoties tibi videbitur relaxandi, contraditores quoslibet, & rebelles, ac contumaces, poenas, ac censuras praedictas incurrisse declarandi, illasque etiam saepius aggravandi, auxiliumque brachii secularis invocandi.

Desuperque componendi.

§.28. Ac super eisdem spoliis, fructibus, redditibus, & proventibus, ac bonis, toties quoties tibi videbitur, cum quibusvis personis quacumque auctoritate fungentibus componendi, & concordandi, ac solventes de compositis, & solutis per eos, ac de receptis quietandi, liberandi, necnon ad eos reversos si id humiliter petierint a censuris, & poenis, pravia satisfactione simpliciter, & etiam alias cum reincidentia, seu ad cautelam, seu ad effectum agendi, absolvendi, & liberandi, ac a carceribus relaxandi.

Summarie procedendi.

§.29. Et in praemissis omnibus, & singulis, etiam summarie, simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura iudicii, sola facti veritate inspecta, etiam privative quoad alios quoscumque quavis auctoritate fungentes, & functuros, procedendi, sententiandi, sineque debito terminandi.

Causas spoliatorum, eiusque annexas, ab omnibus iudicibus reafsumendi.

§.30. Causasque hujusmodi, etiam cum omnibus, & singulis suis incidentibus, connexis, & annexis a quibuscumque aliis iudicibus ordinariis, & delegatis, quacumque auctoritate fungentibus, & etiam Caesarum Palatii Apostolici Auditoribus, seu Locatenentibus, vigore suae ordinariae jurisdictionis, ac facultatis reafsumendi, ac illis, aliisque quibus opus fuerit, etiam sub censuris Ecclesiasticis, & pecuniariis poenis tuo arbitrio imponendis, moderandis, & applicandis, inhibendi, ipsasque censuras, & poenas, quoties opus fuerit incidisse declarandi, aggravandi, & reaggravandi.

§.31. Necnon Vice-Thesaurarium, aut Locumtenentem generalem, ac unum, seu plures Auditores loco tui, cum simili, aut limitata potestate, toties quoties tibi expedire videbitur, & ad omne tuum beneplacitum deputandi, constituendi, & faciendi, ac revocandi, necnon quoscumque collectores, subcollectores, Commissarios, Subcommissarios, ac Depositarios, & exactores pecuniarum, & jurium dictae Camerae seu alios Officiales haecenus deputatos, seu deputandos, revocandi, seu confirmandi, & alios quoscumque illorum loco per tuas literas tuo sigillo munitas, in quibuscumque Civitatibus, Oppidis, Terris, & Locis, deputandi, & subdelegandi, toties quoties tibi videbitur expedire, ceteraque omnia faciendi, gerendi, & exequendi, quae in praemissis, & circa ea necessaria fuerint quomodolibet, & opportuna, plenam tibi, & liberam per praesentes concedimus facultatem.

1590. Vice-Thesaurarium, Auditores, Collectores &c. deputandi. & suo arbitrio removendi.

§.32. Et insuper ut spoliatorum, fructuum, reddituum, & proventuum, ac bonorum, iuriumque hujusmodi exactio celerius, commodiusque fiat, statuimus, quod omnes, & quaecumque similes lites, causae, & controversiae, super quibusvis fructibus, redditibus, & proventibus, spoliis, bonis, aliis praedictis, & illorum occasione, & alia quae ab ipsis litibus, & causis, quomodolibet dependent, seu cum illis connexitatem habuerint, nunc, & pro tempore quocumque locorum pendentes etiam si super spoliis, seu fructibus male perceptis, & aliis praedictis fuerit facta compositio in Camera & inter partes adhuc aliqua controversia pendeat, nullo alio quam a te, ac tuis, seu aliis super spoliis, & fructibus, rebusque, bonis, ac aliis praemissis a te pro tempore deputandis, Collectoribus, Subcollectoribus, & aliis Officialibus, & Ministris specialibus, vel generalibus.

Causas spoliatorum, & inde dependentium, privative quo ad alios cognoscendi.

§.33. Necnon causas appellationum a sententiis latis per tuos Commissarios, vel etiam pro tempore existentibus Sedis Apostolicae Nunciis in Neapolitano, Hispaniarum, Portugalliae, seu Algarbiorum Regnis, ac Ducatu Sabaudiae, & Principatu Pedemontium, aliisque quibuscumque Regnis, & Provinciis, ac ubicumque locorum residentibus, necnon Visitoribus, & aliis quibuscumque, quomodocumque, & qualitercumque, & sub quovis nomine, titulo, aut munere, & aliis collectoribus generalibus deputatis, & pro tempore deputandis, ad te solum, & tuos deputatos praedictos in secunda instantia, seu alia pertineant; omnesque appellationes desuper interpositas, & interponendas, a te tuisque praedictis, & non alio, juxta formam dicti Gregorii Praedecessoris cognosci, nec alteri nisi per commissionem manu nostra signatam, vel per nostras literas, & citato dictae Camerae Commissario generali, & Notario spoliatorum, & causarum hujusmodi pro tempore a te deputato, cognosci, & terminari possint. Quodque monitoria, citationes, inhibitiones, processus, sententiae, & mandata, qua

Appellationes a sententiis Nunciarum, Collectorum, & aliorum desuper ferendis, ad Thesaurarium solummodo conceduntur.

que alias quam ex citatione, commissione, vel literis nostris emanaverint, quoad earundem causarum introductionem, & litis pendentiam, seu tuam tuorumque ministrorum ad id a te deputandorum jurisdictionis, & processuum impedimentum, retardationem, vel perturbationem, nullius, roboris, vel momenti.

Appellatio a Thesaurario devolutiva tantum conceditur non retardata executione.

§.34. Sed nec nisi praeserta cautione idonea in forma depositi, a sententiis per te, seu Locumtenentem, vel Auditorem, aut Ministros praedictos, super praemissis pro tempore latis, ullo modo appellari, nisi post factam executionem ad effectum devolutivum tantum, nec earum executio differri aut suspendi possit.

Locorum Montium, resignationes, iuxta solitum admittantur, ab eodem, & eadem vendantur.

§.35. Necnon quascumque resignationes, & cessiones quorumvis locorum, seu creditorum Montium Julii, ac primi, & secundi succursus Avinionen. aliorumque siquae sint resignationes, seu cessiones quas Thesaurarius pro tempore existens admittere consueverit, admittendi; & ipsa loca, seu credita, tam per resignationem, seu cessionem hujusmodi, quam per aliam quamcumque dimissionem, veramissionem pro tempore vacantia conferendi, & assignandi juxta formam aliarum facultatum tuis antecessoribus concessarum, & quascumque patentes literas tuo sigillo munitas expediendi, ac Secretarium, & Cappellanum, ac Computistam, seu Ratiocinatorem, aliosque Officiales juxta solitum quoties tibi videbitur deputandi, & revocandi.

Cura introitus, & constructionis Civitatis Terracinae, eisdem datur.

§.36. Necnon curam, & administrationem introitus Civitatis nostrae Terracinae, ac construendi Civitatem novam jam inceptam in loco salubriori, juxta formam aliarum facultatum tuis praedecessoribus concessarum gerendi licentiam, facultatem, potestatem, & auctoritatem tenore earundem praesentium concedimus, & impartimur.

Sortes & Lotos permissi &c. eidem Thesaurario facultas datur.

§.37. Praeterea cum nonnulli, tam Praelati, quam Urbis praedictae cives, incolae, & curiales, quam aliae diversae personae totius ditionis nostrae Ecclesiasticae, aere alieno quandoque gravati, & aliis necessitatibus oppressi pro eorum debitorum satisfactione, aut necessitatum hujusmodi sublevamine, ac alias ipsorum arbitrio propria jocalia, aurumque, & argentum, & alia bona, tam mobilia, quam immobilia, domos, vineas, & alia quaecumque vendere cupientes, ut plurimum illa nisi satis minori pretio eorum veri valoris cum maximo eorum detrimento vendere, neque emptores invenire possint, tibi quibusvis personis cujuscumque status, gradus, & conditionis existentibus, ut eorum jocalia, aurum, argentum, & alia bona, tam mobilia, quam immobilia, ut supra sub sortibus quas lottos vocant, etiam cum bussula, & pallis aut alias tui arbitrio exponere, ac sortes, seu lottos hujusmodi facere, publicare, & exercere, pravia extimatione peritorum a te deputatorum, privative ad quoscumque alios possis, & valeas, soluta tamen Camerae praedictae rata, & portione tibi bene

ne visa, ac decima tibi, & iis qui sortes, seu lottos hujusmodi fecerint quascumque licentias concedendi, ipsisque ut dictam ratam eidem Camerae, ac decimam praedictam solvendam, una cum expensis realibus, & necessariis desuper faciendis, in & super eisdem lottis recuperare possint, quibus tibi bene visum fuerit indulgendi, ac peritos extimatores eligendi, & deputandi, & desuper edicta, seu publicationem necnon quascumque patentes literas tibi bene visas, tam in dicta Urbe, quam extra illam in quibuscumque Civitatibus, Oppidis, & Locis Status Ecclesiastici mediate, vel immediate Sedi praedictae subjectis publicandi, ac locis publicis affigendi, & tuo sub sigillo expediendi, necnon omnes, & singulos qui haecenus similes licentias obtinuerunt, ad solvendum ratam, & portionem hujusmodi tibi bene visam, etiam si in eorum licentiis aliter expressum sit cogendi, ac licentias hujusmodi, quoad illos qui illas solve re recuserint, aut distulerint revocandi.

1590.

§.38. Necnon omnes, & singulas causas, lites, & controversias desuper, tam occasione spoliatorum, & bonorum vacantium, ac Montium, illorumque locorum, ac fructuum, quam etiam lottorum hujusmodi, aliorumque omnium, & singulorum praemissorum, tam civiles, quam criminales, & mixtas, quomodolibet ortas, & quas pro tempore oriri contigerit inter quascumque personas, quacumque auctoritate, dignitate, & praerogativa suffultas, una cum omnibus, & singulis suis incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, & ex officio tuae Curiae simpliciter, summarie, & de plano, sola facti veritate inspecta audiendi, cognoscendi, decidendi, sineque debito, omni, & quacumque appellatione ad effectum suspensivum tantum, remota, terminandi, & finiendi, ac quacumque mandata executiva decernendi, relaxandi, & quacumque appellatione. aut recursum, vel inhibitione illius praetextu, seu alias forsitan emanate non obstantibus, exequi faciendi privative ad omnes, & singulos alios; ita quod nullus etiam vigore commissionis, nisi manu nostra, aut pro tempore existentis Rom. Pontificis signata fuerit, in causis hujusmodi sese intromittere possit, & debeat.

Causa spoliatorum, lottorum, & aliorum praedictorum a Thesaurario cognoscitur privative quo ad alios.

§.39. Ac etiam quascumque causas coram quibuscumque aliis iudicibus ordinariis, vel Delegatis, etiam nostri Palatii Auditoribus, seu Locumtenentibus ut supra, nunc, & pro tempore introductas, tua ordinaria auctoritate, & in vim hujusmodi facultatum reafsumendi, illisque quibus opus fuerit inhibendi.

Reafsumanturque ab omnibus aliis iudicibus.

§.40. Ac tam in dictis lottis, quam etiam causis, & litibus ab eis quomodocumque, & qualitercumque dependentibus, etiam illorum extractionem, & praemiorum consignationem, unum ex Camerae praedictae Notariis tibi bene visum ad tuum beneplacitum, toties quoties tibi videbitur, & placuerit, eligendi, & deputandi, ac omnes, & singulos haecenus deputatos, & seu

Notarium unum in ejus causis deputatur.